

بررسی دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در شبکه بهداشت و درمان شهرستان گیلان غرب در مورد پاپ اسمیر و سرطان دهانه رحم مهدی خزلی^۱، طاهره دهداری^۲

نویسنده‌ی مسئول: کرمانشاه، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه khezelimehdi@yahoo.com

چکیده

زمینه و هدف: سرطان دهانه رحم از جمله سرطان‌هایی است که می‌توان آن را در مرحله پیش بدخیمی با آزمایش پاپ اسمیر تشخیص داد. کارکنان خدمات بهداشتی، در صورتی می‌توانند نقش موثر خود را در آموزش ایفا کنند که علاوه بر دانش و نگرش مثبت، شرکت فعالانه‌ای در برنامه غربالگری داشته باشند. هدف از این پژوهش تعیین دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در شبکه بهداشت شهرستان گیلان غرب در سال ۱۳۸۹ در زمینه پاپ اسمیر و سرطان دهانه رحم بود.

روش بررسی: در این پژوهش ۷۰ نفر از زنان متاهل شاغل در شبکه بهداشت گیلان غرب که با روش سرشماری انتخاب شدند مشارکت داشتند. جمع آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه ۴ قسمتی صورت گرفت. تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار SPSS با استفاده از شاخص‌های مرکزی، ضریب همبستگی پیرسون و آزمون آنالیز واریانس یکطرفه انجام شد.

یافته‌ها: مشارکت کنندگان دانش متوسط (۶۶/۲ درصد نمره کل) داشتند. بین میزان دانش افراد با تحصیلات، شغل و مدت ازدواج آنها رابطه معنی‌داری وجود داشت. در زمینه نگرش، مشارکت کنندگان نگرش نسبتاً مطلوب (۶۸/۹۷ درصد نمره کل) داشتند. بین میزان نگرش و سطح تحصیلات و شغل رابطه معنی‌داری وجود داشت. در مجموع ۶۵/۷ درصد افراد حداقل یک بار آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نقش کلیدی کارکنان بهداشتی در آموزش و تشویق زنان به انجام پاپ اسمیر، تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء میزان دانش و عملکرد این افراد ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: دانش، نگرش، عملکرد، پاپ اسمیر

مقدمه

سرطان اگر چه به میزان زیادی قابل پیشگیری است اما هنوز در دنیای در حال توسعه به عنوان شایع‌ترین علت مرگ و میر ناشی از سرطان محسوب می‌شود (۳). عفونت ناشی از ویروس پاپیلومای انسانی مهم‌ترین عامل خطر سرطان دهانه رحم است. از دیگر عوامل مستعد کننده می‌توان به تعدد

سرطان دهانه رحم دومین سرطان شایع در زنان است (۱). سالیانه حدود ۴۴۰ هزار مورد جدید از این بیماری از سراسر دنیا گزارش می‌شود که حدود ۸۰ درصد از آن در کشورهای توسعه نیافته یا در حال توسعه است (۲). این

۱- دانشجوی دکترای تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۲- دکترای تخصصی آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران

شرکای جنسی، رابطه جنسی در سن پایین، مصرف سیگار، داشتن سابقه خانوادگی سرطان دهانه رحم، وضعیت اجتماعی اقتصادی پایین و مصرف قرص‌های پیشگیری از بارداری بیش از پنج سال اشاره کرد (۴).

غربالگری سرطان دهانه رحم یکی از اقدامات مهم در پیشگیری از این بیماری است و هدف آن تشخیص ضایعات در مرحله پیش بدخیمی و کاهش خطر مرگ ناشی از این سرطان است (۵). واتکینز (Watkins) و همکاران (۲۰۰۲) بیان کردند که بین ۲۰ تا ۶۰ درصد از تمام مرگ‌های ناشی از سرطان دهانه رحم می‌تواند از طریق بهبود برنامه‌های غربالگری پیشگیری شوند (۶). پاپ اسمیر یک آزمایش غربالگری برای تشخیص سرطان دهانه رحم در زنان به ظاهر سالم است و به عنوان یک رفتار بهداشتی و یک رفتار ارتقاء سلامت محسوب می‌گردد (۷). شواهد معتبری وجود دارد که نشان می‌دهد پاپ اسمیر در کاهش سرطان دهانه رحم بسیار موثر بوده است به گونه‌ای که میزان سرطان‌های جدید بین ۳۰ تا ۷۸ درصد در کشورهایی که برنامه مدون غربالگری دارند کاهش یافته است (۴). در پژوهش آمارین (Amarin) در سال ۲۰۰۸ مشخص شد که ۴۸/۸ درصد از زنان مورد پژوهش مطالبی در مورد پاپ اسمیر شنیده‌اند (۸). طبق نتایج یک پژوهش در خصوص دانش و عملکرد زنان ایرانی درباره سرطان دهانه رحم ۶۰/۸ درصد از زنان مورد پژوهش سرطان دهانه رحم را می‌شناختند و ۴۱/۶ درصد از آنان حداقل یکبار آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده بودند (۹). مظلومی و همکاران نیز (۲۰۰۷) اعلام کرده‌اند که در پژوهش آنها ۵۴/۸ درصد از افراد حاضر در پژوهش حداقل یک بار تست پاپ اسمیر را انجام داده‌اند (۱۰). اهمیت افراد شاغل در حرفه‌های مراقبت سلامت به عنوان پیش بینی کننده‌های انجام غربالگری سرطان دهانه رحم مورد تاکید قرار گرفته است (۱۱).

ضرورت ارتقاء دانش زنان شاغل در حرفه‌های بهداشتی در

مورد سرطان دهانه رحم و پاپ اسمیر، هم به دلیل نیاز فردی خود به عنوان یک زن و هم به جهت تاثیر بهتر در آموزش و تشویق دیگر زنان به انجام پاپ اسمیر است (۱۲). در یک مطالعه، بهورزان مورد پژوهش به ۷۱/۸ درصد سوالات دانش پاسخ صحیح دادند و ۸۱/۹۴ درصد نمره نگرش را کسب کردند، با این وجود ۳۹/۳ درصد افراد هرگز آزمایش پاپ اسمیر انجام نداده بودند (۱۳). این پژوهش به منظور تعیین دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در شبکه بهداشت و درمان شهرستان گیلان غرب انجام گرفت تا نتایج آن جهت مداخلات آموزشی مورد استفاده قرار گیرد.

روش بررسی

این پژوهش مقطعی به منظور تعیین دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در شبکه بهداشت و درمان شهرستان گیلان غرب (از واحدهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه) در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت. جامعه آماری مطالعه شامل زنان شاغل در شبکه بهداشت و درمان شهرستان گیلان غرب بود که شرط ورود به پژوهش حداقل یکبار ازدواج در نظر گرفته شد. به این ترتیب تمام ۷۰ زن شاغل در مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی، خانه‌های بهداشت، ستاد مرکز بهداشت و بیمارستان شهرستان دارای معیار ورود به پژوهش، با روش سرشماری انتخاب و با پاسخگویی به پرسشنامه در این پژوهش مشارکت کردند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه چهار قسمتی محقق ساخته شامل موارد ذیل بود:

بخش اول؛ شامل اطلاعات فردی شامل ۸ سوال (سن، تحصیلات، شغل، تحصیلات و شغل همسر، مدت ازدواج، تعداد حاملگی و روش پیشگیری از بارداری) بود.

بخش دوم؛ شامل سوالات دانش شامل ۱۹ سوال به صورت بلی، خیر، نمی‌دانم و ۳ سوال چند گزینه‌ای بود. به سوالات

یافته‌ها

میانگین سن مشارکت کنندگان ۳۵/۰۷ سال با انحراف معیار ۴/۳۵ سال بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که از نظر تحصیلات ۸/۶ درصد افراد تحصیلات ابتدایی، ۲۱/۴ درصد راهنمایی، ۱۴/۳ درصد دبیرستان و دیپلم، ۲۰ درصد افراد کاردانی، ۲۸/۶ درصد کارشناسی و ۷/۱ درصد دکترای حرفه‌ای بودند. از لحاظ گروه شغلی نیز ۴۵/۷ درصد افراد بهورز، ۱۷/۱ درصد ماما و بهداشت خانواده، ۱۵/۷ درصد پیراپزشک و پرستار، ۱۴/۳ درصد شاغلین بخش بهداشت (کارکنان واحدهای مرکز بهداشت غیر از بهداشت خانواده)، و ۷/۱ درصد پزشک بودند. افراد مورد مطالعه در زمینه دانش در مجموع ۶۶/۲ درصد نمره را کسب کردند که نشان دهنده دانش متوسط است. ۱/۴ درصد افراد دارای نمره دانش ضعیف، ۴۸/۶ درصد دارای دانش متوسط و ۵۰ درصد دارای دانش مطلوب بودند. بررسی میزان دانش زنان بر حسب تحصیلات آنها نشان داد که بین میزان دانش زنان و تحصیلات آنها ارتباط معنی‌داری وجود دارد ($p < 0/001$). بیشترین میزان دانش مربوط به سطح تحصیلات دکترا و کمترین میزان دانش مربوط به سطح تحصیلات ابتدایی بود. بین میزان دانش و گروه شغلی افراد مورد مطالعه نیز رابطه معنی‌داری مشاهده شد ($p < 0/001$). بیشترین دانش مربوط به شاغلین حرفه مامایی و بهداشت خانواده و کمترین میزان دانش نیز متعلق به بهورزان بود. همچنین بین میزان تحصیلات همسر ($p < 0/002$) و مدت ازدواج ($p < 0/003$)، با میزان دانش رابطه معنی‌دار وجود داشت. کمترین میزان دانش افراد در خصوص امکان انجام آزمایش در زمان حاملگی و شیوع سرطان دهانه رحم به عنوان دومین سرطان شایع بود. بیشترین و کمترین درصد پاسخ صحیح به ترتیب مربوط به سوالات ۵ (۹۱/۴ درصد) و سوال ۳- ه (۲۲/۹ درصد) بود. دانش افراد

دانش در صورت پاسخ صحیح ۲ نمره، در صورت انتخاب گزینه نمی‌دانم یک نمره تعلق گرفت و در صورت پاسخ اشتباه هیچ نمره‌ای تعلق نگرفت.

بخش سوم؛ سوالات نگرش شامل ۱۰ سوال که برای امتیاز بندی از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) استفاده شد. برخی عبارات بصورت معکوس مطرح شدند.

بخش چهارم؛ سوالات عملکرد شامل یک سوال که بیانگر عملکرد فرد در خصوص انجام تست پاپ اسمیر بود.

روایی ابزار گردآوری داده‌ها به روش اعتبار محتوا سنجیده شد. بدین منظور پرسشنامه طراحی شده جهت مطالعه و ارزشیابی به تعداد ۱۰ نفر از اساتید امر ارائه شد و پس از جمع آوری داده‌های اولیه و نظرات ایشان، تغییرات و اصلاحات لازم در آن داده شد و مورد تأیید قرار گرفت. پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ محاسبه شد که میزان آن برای پرسشنامه دانش ۰/۷۵ و برای پرسشنامه نگرش ۰/۷۷ بود. جهت رعایت اخلاق پژوهش، به افراد یادآوری شد جهت شرکت در پژوهش اختیار کامل دارند. ضمناً هنگام گردآوری داده‌ها به مشارکت کنندگان اطمینان خاطر داده شد که اطلاعات شخصی آنها نزد پژوهشگران محرمانه خواهد بود و نیازی به نوشتن نام و نام خانوادگی آنها نیست. پس از جمع آوری اطلاعات، نمرات دانش و نگرش از صد نمره محاسبه شد. از نمره صفر الی ۳۳/۳ به صورت دانش ضعیف و نگرش منفی، از نمره ۳۳/۴ الی ۶۶/۷ به صورت دانش متوسط و نگرش بی‌نظر و از نمره ۶۶/۸ الی ۱۰۰ به صورت دانش خوب و نگرش مثبت طبقه بندی شد. تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار SPSS نسخه ۱۷ و با استفاده از شاخص‌های مرکزی، ضریب همبستگی پیرسون و آزمون آنالیز واریانس یکطرفه صورت گرفت.

با متغیرهای سن، شغل همسر، تعداد حاملگی و روش پیشگیری از بارداری ارتباط معنی داری نداشت ($p > 0/05$).

جدول ۱. توزیع فراوانی مطلق و درصد پاسخ زنان مورد پژوهش به سوالات دانش در زمینه سرطان دهانه رحم و لزوم انجام پاپ اسمیر

ردیف	سوالات دانش	صحیح		نمی دانم		غلط	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	سرطان دهانه رحم شایع ترین سرطان در زنان است؟	۲۴	۳۴,۳	۹	۱۲,۹	۳۷	۵۲,۹
۲	کدام یک از عوامل مستعد کننده سرطان دهانه رحم هستند؟						
الف	ویروس پاپیلومای انسانی	۲۹	۴۱,۴	۳۳	۴۷,۱	۸	۱۱,۴
ب	شروع فعالیت جنسی در سنین پایین (قبل از ۱۷ سالگی)	۳۹	۵۵,۷	۱۷	۲۴,۳	۱۴	۲۰
ج	داشتن شرکای جنسی متعدد	۵۰	۷۱,۴	۱۳	۱۸,۶	۷	۱۰
د	مصرف سیگار	۳۴	۴۸,۶	۲۰	۲۸,۶	۱۶	۲۲,۹
ه	داشتن سابقه خانوادگی سرطان دهانه رحم	۵۷	۸۱,۴	۶	۸,۶	۷	۱۰
و	داشتن زایمانهای متعدد	۲۶	۳۷,۱	۲۵	۳۵,۷	۱۹	۲۷,۱
ز	وضعیت اجتماعی-اقتصادی پایین	۳۴	۴۸,۶	۱۹	۲۷,۱	۱۷	۲۴,۳
ح	عفونتهای مکرر دستگاه تناسلی زنان	۵۴	۷۷,۱	۸	۱۱,۴	۸	۱۱,۴
ط	قاعدگی در سنین پایین	۲۱	۳۰	۲۱	۳۰	۲۸	۴۰
ی	مصرف بیش از ۱۰ سال قرصهای پیشگیری از بارداری	۳۲	۴۵,۷	۲۱	۳۰	۱۷	۲۴,۳
۳	کدامیک از موارد جزء علائم ابتلا به سرطان دهانه رحم است؟						
الف	داشتن خونریزیهای نامنظم رحمی	۵۴	۷۷,۱	۱۲	۱۷,۱	۴	۵,۸
ب	خونریزی یا لکه بینی پس از نزدیکی	۴۳	۶۱,۴	۱۹	۲۷,۱	۸	۱۱,۴
ج	خونریزی یا لکه بینی پس از یائسگی	۴۴	۶۲,۹	۱۹	۲۷,۱	۷	۱۰
د	درد لگنی	۴۷	۶۷,۱	۱۶	۲۲,۹	۷	۱۰
ه	درد هنگام ادرار کردن	۱۶	۲۲,۹	۲۹	۴۱,۴	۲۵	۳۵,۷
۴	استفاده از کاندوم میزان خطر ابتلا به سرطان دهانه رحم را کاهش می دهد	۴۰	۵۷,۱	۱۰	۱۴,۳	۲۰	۲۸,۶
۵	آیا پاپ اسمیر، سرطان دهانه رحم را قبل از ظهور علائم تشخیص می دهد؟	۶۴	۹۱,۴	۳	۴,۳	۳	۴,۳
۶	به نظر شما اولین مرتبه ای که پاپ اسمیر باید انجام شود چه زمانی است؟	۴۰	۵۷,۱	۱۰	۱۴,۳	۲۰	۲۸,۶
۷	به نظر شما هر چند وقت یکبار باید تست پاپ اسمیر انجام شود؟	۳۲	۴۵,۷	۵	۷,۱	۳۳	۴۷,۱
۸	بهترین زمان جهت انجام پاپ اسمیر در سیکل قاعدگی چه زمانی است؟	۵۶	۸۰	۶	۸,۶	۸	۱۱,۴
۹	آیا خانم حامله می تواند آزمایش پاپ اسمیر انجام دهد؟	۱۹	۲۷,۱	۱۰	۱۴,۳	۴۱	۵۸,۶

منفی نسبت به پاپ اسمیر نداشتند و ۵۵/۷ درصد افراد نگرش مثبت و ۴۴/۳ درصد نیز نگرش بی نظر (خستگی) داشتند. حداقل و حداکثر امتیاز نگرش افراد مورد پژوهش ۴۰ درصد و ۹۸

در حیطه نگرش در مجموع افراد مورد مطالعه ۶۸/۹۷ درصد نمره نگرش را کسب کردند که بیانگر نگرش نسبتا مثبت افراد بود. همچنین یافته‌ها نشان داد که هیچکدام از افراد، نگرش

سرطان دهانه رحم با آزمایش پاپ اسمیر بود و بیشترین میانگین نمره مربوط است به عبارت نگرشی که: حتی در شرایطی که هیچ نشانه‌ای از بیماری هم وجود نداشته باشد برای آزمایش پاپ اسمیر مراجعه خواهم کرد. میزان نگرش افراد با متغیرهای سن، تحصیلات و شغل همسر، مدت ازدواج، تعداد حاملگی و روش پیشگیری از بارداری ارتباط معنی داری نداشت ($p > 0/05$).

درصد بود. همچنین یافته‌ها نشان داد که بین نگرش و سطح تحصیلات زنان ارتباط معنی داری وجود دارد ($p < 0/032$). همچنین بین میزان نگرش و شغل افراد مورد مطالعه ارتباط معنی دار مشاهده شد ($p < 0/004$). بیشترین میزان نگرش مربوط به زنان شاغل در حرفه مامایی و بهداشت خانواده و کمترین میزان نگرش متعلق به بهورزان بود. منفی‌ترین نگرش طبق میانگین مربوط به عبارت نگرشی: نگرانی از تشخیص

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار نمرات نگرش افراد مورد پژوهش در زمینه سرطان دهانه رحم و لزوم انجام پاپ اسمیر

انحراف معیار	میانگین	عبارت نگرش
۱/۲۸	۳,۰۹	۱ احتمال دارد من نیز مبتلا به سرطان دهانه رحم باشم
۱,۳۲۰	۳,۲۹	۲ به نظر من سرطان دهانه رحم از بقیه سرطانها خطر کمتری دارد
۰,۹۸۴	۴,۲۴	۳ وقتی هیچ نشانه‌ای از بیماری وجود ندارد، لزومی ندارد برای پاپ اسمیر مراجعه کنم
۱,۴۱۳	۲,۸۷	۴ از اینکه با آزمایش پاپ اسمیر سرطان رحم در من تشخیص داده شود نگرانم
۱,۳۵۷	۳,۵۷	۵ از انجام آزمایش پاپ اسمیر احساس خجالت می‌کنم
۰,۷۰	۳,۹۶	۶ در مورد تاثیر پاپ اسمیر بر تشخیص زودرس سرطان دهانه رحم تردید دارم
۱,۰۶۶	۳,۷۷	۷ به اعتقاد من آزمایش پاپ اسمیر دردناک است
۱,۳۰۲	۳,۵۹	۸ انجام آزمایش پاپ اسمیر هزینه بر (گران) است
۱,۳۵۰	۳,۱۳	۹ از آلوده بودن وسایل انجام آزمایش پاپ اسمیر نگرانم
۱,۳۶۷	۲,۹۹	۱۰ از اینکه آزمایش پاپ اسمیر به اشتباه برای من تشخیص سرطان دهانه رحم دهد، می‌ترسم

ضریب همبستگی پیرسون بین میزان نگرش و دانش ($p < 0/002$) و بین نگرش و عملکرد ($p < 0/002$) ارتباط مثبت و معنی داری را نشان داد اما بین میزان دانش و عملکرد افراد ارتباط معنی داری وجود نداشت ($p > 0/05$).

از نظر عملکرد، در مجموع ۶۵/۷ درصد افراد مورد پژوهش حداقل یکبار آزمایش پاپ اسمیر را انجام داده و ۳۴/۳ درصد نیز هیچگاه اقدام به انجام آزمایش پاپ اسمیر نکرده بودند.

جدول ۳. توزیع عملکرد افراد مورد پژوهش در زمینه انجام

پاپ اسمیر

عملکرد پاپ اسمیر	تعداد	درصد
هرگز انجام نداده	۲۴	۳۴/۳
یک بار	۱۹	۲۷/۱
دو بار	۱۴	۲۰
پیش از دو بار	۱۳	۱۸/۶
جمع	۷۰	۱۰۰

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج این پژوهش افراد در مجموع ۶۶/۲ درصد نمره دانش را کسب کردند که دانش آنها متوسط ارزیابی شد و با نتایج پژوهش‌های مشابه همخوانی دارد (۱۳،۱۴). طبق نتایج، بیشترین میزان دانش مربوط به افراد دارای سطح تحصیلات

دلیل اشتغال در سیستم ارائه خدمات بهداشتی و دریافت اطلاعات در خصوص پاپ اسمیر، نگرش‌های منفی از قبیل دردناک بودن آزمایش، احساس خجالت در خصوص انجام آزمایش، تردید در خصوص کفایت آزمایش پاپ اسمیر در تشخیص موارد سرطانی و گران بودن آزمایش پاپ اسمیر نداشتند.

در پژوهش حاضر، بین دانش و نگرش، همچنین نگرش و عملکرد همبستگی مثبت و معنی‌داری مشاهده شد که با نتایج مطالعات دیگر همخوانی دارد (۱۳،۱۴). این نتایج تا حدودی موید این موضوع است که دانش مطلوب منجر به نگرش مثبت می‌گردد و نگرش مثبت نیز عملکرد موثر را در پی خواهد داشت. از نظر عملکرد، ۳۴/۳ درصد افراد هیچگاه اقدامی جهت آزمایش پاپ اسمیر نکرده‌اند که با برخی پژوهش‌ها در ایران (۱۳،۱۴) همخوانی دارد و افرادی که حداقل یک بار آزمایش را انجام داده‌اند ۶۵/۷ درصد حجم نمونه را تشکیل داده‌اند که نسبت به افراد مورد مطالعه در برخی پژوهش‌ها به مراتب بیشتر (۱۵-۱۸،۸) و نسبت به برخی مطالعات (۱۹،۲۰) کمتر است.

توجه به دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در سیستم ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در خصوص پاپ اسمیر، هم به دلیل نیاز فردی و هم به دلیل نقش کلیدی و موثری که در ارائه آموزش و تشویق سایر زنان به انجام پاپ اسمیر دارند مطرح است (۱۲). تا زمانی که دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در سیستم خدمات بهداشتی ضعیف باشد نمی‌توان مشارکت فعال و خود جوش سایر زنان جامعه را در این خصوص انتظار داشت. طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی در خصوص سرطان دهانه رحم و پاپ اسمیر می‌تواند بر دانش کارکنان زن شاغل در سیستم بهداشتی بیفزاید و منجر به نگرش مثبت ایشان شود که در نهایت باعث افزایش عملکرد مثبت آنها خواهد شد. امید است نتایج این پژوهش در

بالتر است که این مسئله نیاز به ارتقاء تحصیلات و اطلاعات تخصصی در افراد دارای تحصیلات پایین‌تر را آشکار می‌سازد. میزان دانش با شغل (گروه شغلی) ارتباط معنی‌داری را نشان داد و با مطالعه انجام شده در نیجریه (۱۱) همخوانی دارد. بهورزان و پیراپزشکان اطلاعات کمتری نسبت به پزشکان و ماماها داشتند. در این پژوهش بین میزان آگاهی زنان با تحصیلات همسر ارتباط معنی‌دار مشاهده شد اما در مطالعه باقیانی مقدم (۱۵) ارتباط معنی‌داری بین دو متغیر مذکور مشاهده نشد. با توجه به اینکه زنان شاغل در سیستم خدمات بهداشتی اصلی‌ترین منابع آموزش به سایر زنان در خصوص پاپ اسمیر محسوب می‌شوند، طراحی و اجرای برنامه‌های مدون آموزشی برای این افراد امری ضروری به نظر می‌رسد.

یکی از مشکلات اساسی در مطالعات سنجش دانش افراد، متفاوت بودن متغیرهای زمینه‌ای مانند تحصیلات و شغل افراد مورد پژوهش و نیز سوالاتی است که در پژوهش استفاده می‌شود. این مسئله باعث می‌شود مقایسه پذیری نتایج مطالعات تا حد زیادی کاهش یابد. بر اساس جستجوهای انجام شده سوالات پژوهش حاضر با پژوهش علم و همکاران ۲۰۰۶ (۱۳) که با مشارکت بهورزان استان کرمان انجام شد تشابهات قابل توجهی دارد. در مطالعه مذکور افراد به ۷۱/۸ درصد سوالات دانش پاسخ صحیح دادند که به نظر می‌رسد نسبت به افراد مورد مطالعه در پژوهش حاضر دانش بیشتری داشته‌اند.

در زمینه نگرش، زنان مورد مطالعه نگرش نسبتاً مثبتی به پاپ اسمیر داشتند که این نگرش احتمالاً ناشی از وجود اطلاعات ارائه شده در خصوص غربالگری سرطان دهانه رحم می‌باشد. در پژوهش‌های مشابه نیز که افراد گروه پزشکی و بهداشت و درمان حضور داشته‌اند نگرش مثبت افراد به پاپ اسمیر مورد تایید قرار گرفته است (۳،۱۳). زنان حاضر در این پژوهش به

تشکر و قدردانی

بدینوسیله از همکاری صمیمانه کلیه عزیزانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند، تشکر و قدردانی می‌نماییم.

طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء دانش، نگرش و عملکرد زنان شاغل در سیستم خدمات بهداشت و درمان واقع گردد.

منابع

- 1- Al Sairafi M, Mohamed AF. Knowledge, attitudes, and practice related to cervical cancer screening among Kuwaiti women. *Med Princ Pract*. 2009; (18): 35-42.
- 2- Wong LP, Wong YL, Low WY, et al. Knowledge and awareness of cervical cancer and screening among Malaysian women who have never had a Pap smear: a qualitative study. *Singapore Med J*. 2009; 50(1): 49-53.
- 3- Kabir M, Jliyasu Z, Abubakar IS, et al. Awareness and practice of cervical cancer screening among female health professional in Murtala Mohammed specialist hospital, Kano. *Niger Postgrad Med J*. 2005; 12(3): 179-182.
- 4- Nakalevu Susana M. The knowledge, attitude, practice and behavior of women towards cervical cancer and Pap smear screening: a cross sectional study in the Rewa subdivision. MPH dissertation. Fiji School of Medicine. 2009: 12-15.
- 5- Renshaw A. Analysis of error in calculating the false negative rate in the interpretation of cervicovaginal smears. *Cancer*. 1997; 81(5): 264-271.
- 6- Watkins M, Gabali C, Winkleby C, et al. Barriers to cervical cancer screening in rural Mexico. *International Journal of Gynecological cancer*. 2002; 12(5): 475-479.
- 7- Blesch KS, Prochaska TR. Cervical cancer screening in older women: Issues and intervention. *Cancer Nurs*. 1991; 14(3): 141-147.
- 8- Amarin O, Badria LF, Obeidat BR. Attitudes and beliefs about cervical smear testing in ever-married Jordanian women. *Eastern Mediterranean Health Journal*. 2008; 14(2): 389-97.
- 9- Ramezani Tehrani F, Mohammad K, Rahgozar M, et al. Knowledge and practice of Iranian women toward cervical cancer. *J Reprod Infertil*. 2001; 2(1): 50-56. (In Persian)
- 10- Mazloomi Mahmood-Abad SS, Shahidi F, Abbasi-Shavazi M, et al. Evaluating knowledge, attitude and behavior of women on reproductive health subjects in seven central cities of Iran. *J Reprod Infertil*. 2007; 7(4): 391-400.
- 11- Nwobodo EI, Malami SA. Knowledge and practice of cervical screening among female health workers in Sokoto: North Western Nigeria. *Niger Post grad Med J*. 2005; 12(4): 255-257.
- 12- Anya SE, Oshi DC, Nwosu SO, et al. Knowledge, attitude and practice of female health professionals regarding cervical cancer and Pap smear. *Niger J Med*. 2005; 14(3): 283-286.
- 13- Alam M, Mohammad Alizadeh S, et al. Knowledge, attitude and practice of Behvarzes working in healthcare centers of Kerman Medical Sciences University toward Pap smear. *Medical Journal of Hormozgan University*. 2007; 10(4): 379-386. (In Persian)
- 14- Khojasteh F. The Study of knowledge, attitude and practice about cervical cancer and Pap smear of women those visited Zahedan health center clinics. *Scientific Medical Journal*. 2004; (41): 1-9. (in Persian)

- 15- Baghiani Moghadam MH. Survey on knowledge, attitude and practice of 15-49 years age group married women related to Pap smear test in Yazd city in 2001. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 2003; 13(40): 79-85. (in Persian)
- 16- Gamarra CJ, Araújo Paz PE, Griep HR. Knowledge, attitudes and practice related to Papanicolaou smear test among Argentina's women. *Rev Saude Publica*. 2005; (39)2: 1-4.
- 17- Ki mK, Yu ES, Chen EH, et al. Cervical cancer screening knowledge and practices among Korean-American women. *Cancer Nurs*. 1999; 22(4): 297-302.
- 18- Mutyaba T, Mmiro FA, Weiderpass E. Knowledge, attitudes and practices on cervical cancer screening among the medical workers of Mulago Hospital, Uganda. *BMC Medical Education*. 2006; (6): 13.
- 19- Yu CK, Rymer J. Women's attitude to and awareness of smear testing and cervical cancer. *British Journal of family planning*. 1998; (23): 127-33.
- 20- Coughlin SS, Uhler RJ. Breast and cervical screening practices among Hispanic women in the United States and Puerto Rica, 1998-99. *Preventive medicine*. 2002; 34(2): 42-51.

Knowledge, Attitude and Practice of Female Employees of Health Network in Guilan-Gharb County about Cervical Cancer and Pap Smear

Khezeli M¹, Dehdari T²

¹ Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

² Assistant professor of Health Education, Dept. of Health Education and Health Promotion, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Corresponding Author: PhD student in Health Education and Promotion, Kermanshah University of Medical Sciences, Kermanshah, Iran

Email: khezelimehdi@yahoo.com

Background and Objectives: Cervical cancer can be recognized in pre-malignancy phase using Pap smear test. Health services employees can play an important role in educating women to participate in regular screening program. The purpose of this study was to determine knowledge, attitude and practice of female employees of health network in Guilan-Gharb about Pap smear and cervical cancer in 2011.

Material and Methods: In this study, 70 women were recruited. Data were gathered using a four-part questionnaire. Data were analyzed using central indexes, one way ANOVA test, and Pearson correlation coefficient.

Results: Participants had moderate knowledge (66.2% of the total score). There was a significant relationship between the knowledge with education, job, duration of marriage, and number of pregnancy. Participants had optimum attitude (68.97% of the total score). There was a significant relationship between the attitude with education, job, and the number of pregnancy. In total, 65.7% of the participants had once undergone a Pap smear test.

Conclusion: Health employees have important role in educating and encouraging women to do Pap smear test; so, it is essential to promote their own knowledge, attitude, and practice on the Pap screening test.

Keywords: knowledge, attitude, practice, pap smear

Please cite this article as follows:

Khezeli M, Dehdari T. Knowledge, Attitude and Practice of Female Employees of Health Network in Guilan-Gharb County about Cervical Cancer and Pap Smear. Nursing and Midwifery Care. Journal (NMCJ); 2012; 1(2): 43-50.
